

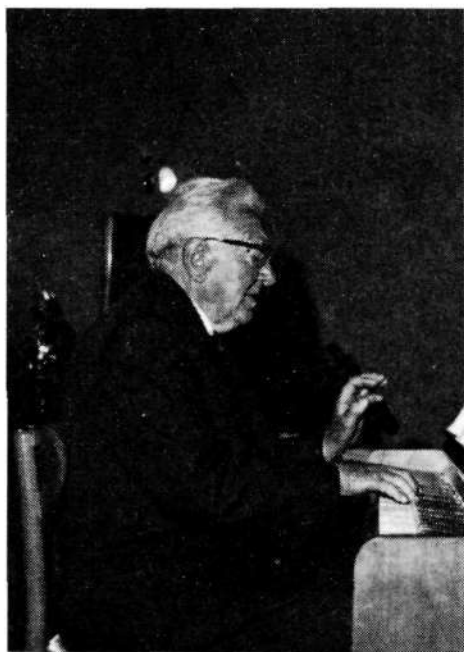
reviji Les. Svojo prvo knjigo s strokovnega področja je objavil že leta 1938, in sicer Naši gozdovi in žage (Ljubljana). Pomembna knjiga je tudi Ploče u drвної industriji (Beograd 1957), posebno pa Lesno gospodarstvo (Ljubljana 1968). Za slednje delo je prejel nagrado Sklada Borisa Kidriča.

V zadnjih letih pripravlja obsežno in tehtno študijo v okviru raziskovalnih nalog Sklada Borisa Kidriča: Delež gozdov v slovenskem prostoru. V njej je zbral ogromno zgodovinskega in statističnega gradiva o spremembah kmetijskih in

gozdnih zemljišč, posebej še podatkov o razvoju gozdnih fondov (zalog, prirastkov idr.) v zadnjih sto letih za vse območje SR Slovenije. S tem pa se uvršča tudi med temeljite poznavalce slovenske agrarne zgodovine. Pri tem bi lahko še posebej ugotovili, da je prav slednje inženirju Lojzetu Žumru najbolj pri srcu, saj je z vso svojo zavestjo in svojimi čustvi tudi pri svojem strokovnem delu neposredno zvezan z usodo naše zemlje in usodo našega, predvsem kmečkega človeka. Želimo mu na tej poti še veliko uspeha in osebnega zadovoljstva.

Milan Ciglar

ANTON JOBST 80-LETNIK

Anton Jobst

Sredi Ziljske doline na slovenskem Koroškem leži kraj Smohor (Hermagor), slabe tri kilometre vstran pa vas Brdo. V tej vasi je bil leta 1894 rojen slavljenec. Očetu kmetu in podeželskemu orglarju ter materi iz rodbine poznanih Grafenauerjev so se rodili trije otroci, sami pobje. Srednjemu so dali ime Anton. Gotovo je imel že kot

otrok smisel za glasbo, oče pa pravilno vzgojo, da je pomagal fantovemu nagnjenju. Sam mu je bil prvi učitelj glasbe. Kot šestnajstleten je prišel v Ljubljano na orglarsko šolo, kjer je bil ravnatelj profesor in skladatelj Stanko Premrl. To šolo je v dveh letih dovršil z odliko. Tudi po končani šoli mu je bil profesor Premrl glasbeni mentor in svetovalec. Seznanjal ga je z novejšimi glasbenimi prijemi, zato je skušal hoditi po poti nove smeri. Poglabljal se je še naprej v teorijo glasbe, študiral orgle in klavir. Oktobra leta 1912 je prišel v Žiri pogledat prvo službeno mesto. Med potjo po Poljanski dolini je že omahoval in se v duhu skoraj odpovedal službi v Žireh. Tu pa je našel zbor pevcev, ki so ga takoj priklenili nase. Po dvainštiridesetih letih dela na glasbenem področju pa žal številčno ne moremu ugotoviti, koliko zborom je bil učitelj in vodja in na koliko prireditvah in koncertih je sodeloval. Vemo le, da so bili pod njegovo roko vodeni vsi zbori v teh letih, od otroških do mešanih, od moških do ženskih, in tudi to vemo, da je bilo število glasov v zboru vedno precejšnjo. Poučeval je klavir na gimnaziji in na osnovni šoli, bil nekaj časa tudi kapelnik mladi godbi na pihala. Plodovito pa je Jobstovo skladateljsko delo. Poznamo nad tristo njegovih skladb. Nekaj pa se jih je med vojno izgubilo. Ena tretjina je posvetih, dve tretjini pa cerkvenih, kar je razumljivo, saj je v izvajanju neprekosljiv mojster kraljice instrumentov. Veliko skladb je natisnjenih in revijah in raznih pesmaricah. Strokovnjaki ocenjujejo skladateljeve skladbe takole: so privlačne in osvajajoče, ker uporablja bogastvo iz sveta harmonijskih barv ter ustvar-

ja močne, pisane akorde in čudovito harmonijo. V oblikovanju je trden in posebno živahen v modulaciji. Je izviren in samorasel. Pesmi so sicer težke, a razumljive. Ocení strokovnjaka bi mogli pritegniti ne samo tisti, ki so kdajkoli pod Jobstovim vodstvom sodelovali, temveč tudi tisti, ki so ga slišali igrati ali slišali izvajanje njegovih skladb. Pojem glasbe je v Žireh povezan z Jobstovim imenom prav tako, kot je Alpina povezana z Žirmi. Ni doma-

čina, ki bi ga ne poznal, in pozabljamó, da bi bil kje drugje njegov rojstni kraj. Sam pove dostikrat, da ga ljudje sprašujejo in se čudijo, kako da je prišel iz Avstrije v Jugoslavijo. Pozabljamó namreč, da je bila pred prvo svetovno vojno ta dežela naša, davno nazaj prvo domovanje naših prednamcev. Tam je slovenska mati rodila našega jubilaranta skladatelja, ki mu želimo, da bi bil med nami Žirovci še vrsto let čil in zdrav.

Alfonz Zajec

SAMORASLA PESNICA ANČKA ŠUMENJAK

Moji Škofji Loki

Škofja Loka, mesto starodavno
ob sotočju Sor, šumečih rek,
Škofja Loka, mesto moje drago,
letos ti poteka tvoj deseti vek.

Mejnik Poljanski, Selški si dolini,
ki skriti za teboj sta med gorami.
Lepota in umetnost tvoje so bogastvo,
ob jutrih sonce boža te in drami.

Lubnik se v soncu nad teboj dviguje
in ko na Sorškem polju dvigne se meglica,
se do Ljubljane bele razgleduje,
še Šmarna gora mu nastavi lica.

Mogočni grad nad mestom se ponaša
z razgibano in staro zgodovino,
stoletja stiskala so in bodrila
to našo majhno, drago domovino.

V muzeju zbrane so izkopanine,
živali in različne umetnine,
vse, kar je tu in krog nastalo,
kar času je in zemlji kljubovalo.

Stoletja dolga mimo so hitela,
vojské, požari in potresi so divjali,
rodovi, ljudstva v zemlji so strohnela,
zidovi sivi, kamni nam ostali.

Ob starem mestu novo se razvija,
tu dih davnine, tam moderni bloki,
preživlja zdaj rodove industrija
in kmetijstvo še ob stari Loki.

Četrty julij v Loki zdaj je praznik,
dan borcev in izseljenih rojakov,
ki z raznih krajev in tujine
so prišli v ta biser domovine.

Spet staro z novim si podaja roko,
ko pride ljudstvo v to lepo Loko,
z loškimi kruhom, srčkom izpričuje
fant dekletu, da jo občuduje.

Ti predrago, lepo mesto moje,
kdo opisal bi lepote, običaje tvoje?
Kdor je tukaj bil nekoč doma,
rad nazaj se vrača in te ljubi iz srca.

Avtorica te pesmi Ančka Šumenjak je kmečka žena, rojakinja iz Poljanske doline. Rodila se je 21. 7. 1922 na mali kmetiji na Hlavčih njivah nad Gorenjo vasjo. Dokončala je osnovno (takrat imenovano ljudsko) šolo v Gorenji vasi. Ko je bila stara 18 let, je napisala prvo pesem. Leta 1941 se je poročila in odšla v Jarenino v Slovenskih goricah, kjer ima njen mož Anton kmetijo. Rodila je šest otrok, dva sina in štiri hčere. Ti so že vsi odrasli in imajo svoje poklice. V začetku leta 1973 je izdala prvo knjižico svojih pesmi pod naslovom Natrgani cvetovi, konec poletja 1974 pa že drugo, imenovano Zemlja in pesmi. V spremni besedi, ki jo je napisal za prvo knjižico mariborski pisatelj Janez Švajncer, pravi, da je »v vseh njenih pesmih čutiti ljubezen do ožje in širne domovine in do delovnih ljudi. V spominih se ji prepletata mladost in sedanost: Poljanska dolina in Slovenske gorice. Kakor koli ji zvenijo strune, so vendarle ubrane in tako dosega svoj namen: izpovedati, kar doživlja na svojih poteh v delavnik in praznik, v krogu domačih, prijateljev in znancev. Njene pesmi bodo z veseljem prebirali vsi, ki imajo radi domačega človeka in domačo besedo.«

Zgornjo pesem je pesnica sama recitala na izseljeuskem pikniku v loškem jubilejnem letu 1973.

F. P.